

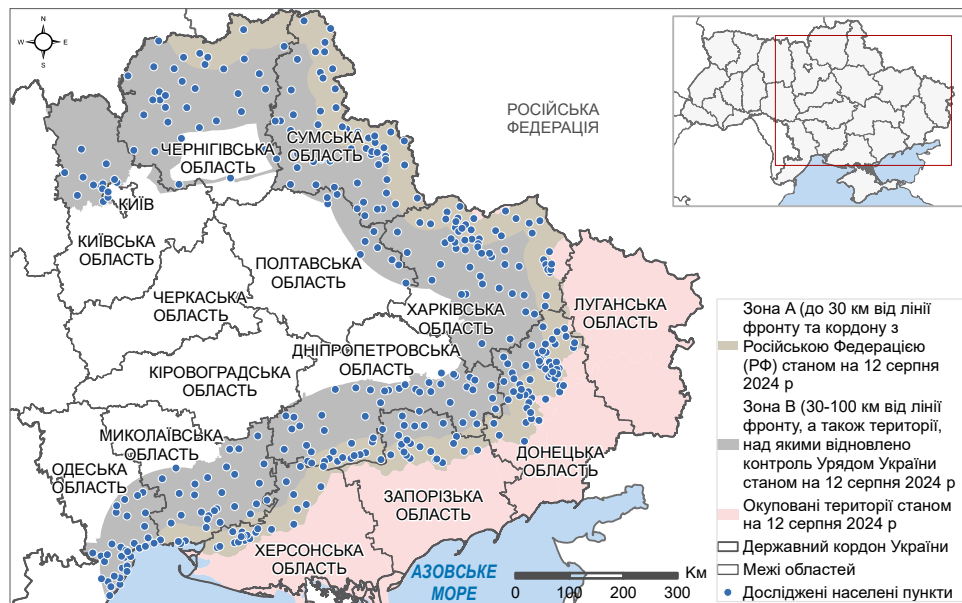
Моніторинг гуманітарної ситуації: Огляд населених пунктів, в яких повідомлялося про брак або відсутність гуманітарної допомоги (серпень 2024 року)

Жовтень 2024 року | Україна

Ключові висновки

- Хоча лише 24 з 395 досліджених населених пунктів, за словами КІ, не отримували допомоги, секторальні потреби в цих населених пунктах були більш поширені та виражені, ніж в інших населених пунктах. Згідно з отриманими даними, гуманітарні організації мали доступ до більшості населених пунктів, жителі яких отримували менше гуманітарної допомоги або не отримували її взагалі, що свідчить про можливі прогалини в плануванні гуманітарного реагування.
- Рідко повідомлялося про відсутність будь-якої допомоги протягом кількох раундів, що свідчить про те, що лише невелика кількість населених пунктів була повністю виключена з процесу гуманітарного реагування. Також у деяких населених пунктах постійно зазначалося, що вони не отримують гуманітарну допомогу або отримують допомогу в меншому обсязі, ніж сусідні населені пункти. Це вказує на взаємопов'язаність цих двох категорій, а також на те, що нечасте або несистематичне надання допомоги може призвести до гострих потреб у цих населених пунктах.
- Зазвичай надана допомога визначалась як досить актуальна та достатня для задоволення потреб більшості населення. Однак під час МГС було виявлено розрив між кількістю населених пунктів із секторальними проблемами та населеними пунктами, які отримують відповідну секторальну допомогу. За повідомленнями, лише невелика частина населених пунктів отримувала продукти харчування, питну воду та допомогу в секторі житла або охорони здоров'я, хоча КІ у цих населених пунктах повідомляли про проблеми у відповідних секторах.

Карта 1: Населені пункти, досліджені в рамках МГС, Раунд 18 (серпень 2024 р.)

Більш детальну інформацію про гуманітарні потреби на підконтрольних Уряду України територіях можна знайти у [Інтерактивній панелі](#), створеній у рамках МГС Ініціативи REACH в Україні.

Контекст та обґрунтування

Враховуючи мінливий характер гуманітарної ситуації в Україні, необхідний **постійний моніторинг** для розуміння **характеру та рівня вираженості гуманітарних потреб** у населених пунктах поблизу лінії фронту та кордону з Росією, а також для забезпечення відповідності планів гуманітарного реагування актуальній ситуації. Починаючи з Раунду 17 (липень 2024 р.), у рамках МГС здійснюється збір даних щодо обсягу допомоги, отриманої у досліджених населених пунктах порівняно з сусідніми населеними пунктами.

Відповідно до **основної мети моніторингу гуманітарної ситуації (МГС)** Ініціативи REACH, яка полягає в інформуванні про пріоритетність та актуальність гуманітарної допомоги, у цьому звіті представлено огляд населених пунктів, які, за словами КІ, отримують менше гуманітарної допомоги або не отримують жодної допомоги, огляд гуманітарних потреб, які мали жителі цих населених пунктів, а також прогалини у наданні допомоги в інших населених пунктах.

Збір даних відбувався з 19 по 30 серпня 2024 року у 395 досліджених населених пунктах, розташованих у межах 100 км від лінії фронту або кордону з Росією.

Розділи:

1. Передумови
2. Профіль населених пунктів, які отримують менше допомоги або не отримують її взагалі
3. Рівень мультисекторальних потреб
4. Рівень секторальних потреб
5. Підзвітність перед постраждалим населенням

ПЕРЕДУМОВИ: ПІДЗВІТНІСТЬ ПЕРЕД ПОСТРАЖДАЛИМ НАСЕЛЕННЯМ В РАМКАХ МГС

Відповідно до **своєї основної мети, інформування щодо пріоритетів та цілей гуманітарного реагування** в Україні, – цей звіт містить дані, які стосуються **підзвітності перед постраждалим населенням щодо отриманої допомоги, необхідної допомоги, джерел інформації про гуманітарну допомогу та обсягу допомоги**, яку отримав населений пункт протягом 30 днів до збору даних порівняно з сусідніми населеними пунктами. Останнє питання є **ключовим у цьому звіті**, оскільки в ньому переважно розглядаються **населені пункти, які, за повідомленнями, не отримували допомоги, але потребували її**, а також **населені пункти, які, за повідомленнями, отримували менше допомоги, ніж інші сусідні населені пункти**.

В цьому інформаційному бюлетені **висвітлено ситуацію в населених пунктах, які отримують менше гуманітарної допомоги або не отримують її взагалі, а також незадоволені потреби жителів з метою виявлення можливих прогалин у плануванні та розподілі допомоги з урахуванням існуючих обмежень**. Наприклад, деякі населені пункти, в яких КІ повідомили про відсутність допомоги, також були недоступні для всіх суб'єктів гуманітарної діяльності. Так само повідомлення КІ про отримання однакового або ж більшого обсягу гуманітарної допомоги порівняно з сусідніми населеними пунктами не містять даних про те, чи достатньо конкретному населеному пункту отриманої допомоги. А тому очевидно лише те, що усі населені пункти в області отримують допомогу в однаковому обсязі.

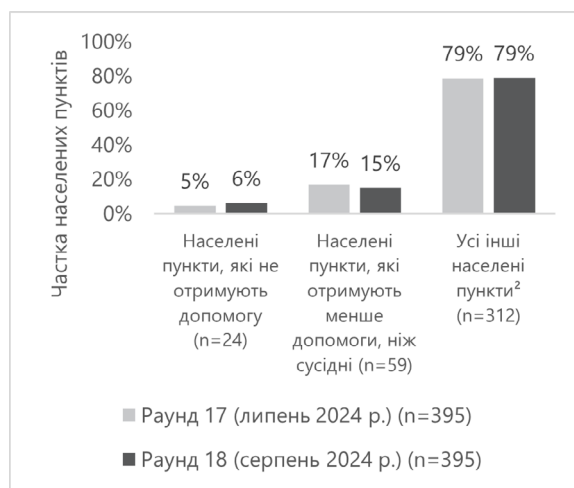
Населені пункти, які отримують менше допомоги або не отримують її взагалі

Поширеність населених пунктів, які отримують менше допомоги або не отримують її взагалі

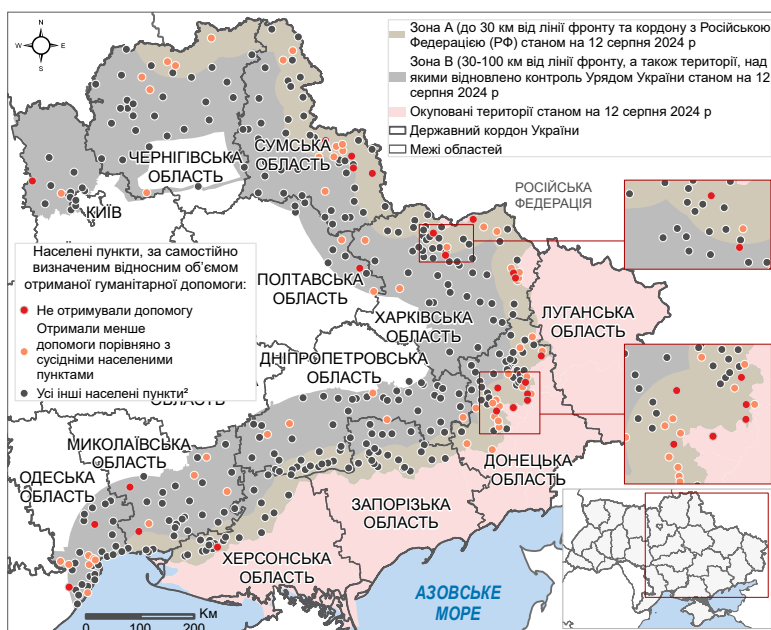
У серпні 2024 року з 395 населених пунктів, досліджених в рамках МГС, КІ у 24 населених пунктах повідомили, що не отримують жодної допомоги, але потребують її, а КІ у 59 населених пунктах повідомили, що отримали менше допомоги, ніж сусідні населені пункти¹, протягом 30 днів до збору даних. Інші 312 населених пунктів, за словами КІ, отримали такий самий або більший обсяг допомоги, ніж сусідні населені пункти, не отримали і не потребували допомоги або ж не надали відповідної інформації. Ці 312 населених пунктів у цьому інформаційному бюлетені позначені як «усі інші населені пункти».

У період з липня по серпень 2024 року поширеність населених пунктів, які не отримали допомоги протягом останніх 30 днів, **дещо збільшилась** (на 6 населених пунктах). Населені пункти, які, за повідомленнями, не отримували допомоги, зазвичай різнилися у різних раундах: лише у 6 населених пунктів зазначалося про відсутність допомоги у липні та у серпні 2024 року, що свідчить про **невелику кількість населених пунктів, які стабільно не отримували допомоги**, тоді як інші населені пункти отримували її нечасто.

Рисунок 1: Зазначений обсяг отриманої допомоги, за часткою населених пунктів

Карта 2: Досліджені населені пункти, за обсягом допомоги, отриманої протягом 30 днів до збору даних (серпень 2024 р.)

У період з липня по серпень 2024 року **кількість населених пунктів, які отримують менше допомоги, ніж сусідні населені пункти, дещо знизилася** (на 7 населених пунктів). Лише 15 населених пунктів, за словами КІ, отримували менше допомоги, ніж сусідні населені пункти, у липні та у серпні 2024 року. Це також свідчить про те, що хоча обсяг допомоги, наданої населеним пунктам, може різнитися, він рідко буває систематично нижчим у певних населених пунктах.

Також, схоже, існує **певна взаємопов'язаність категорій населених пунктів, які отримують менше гуманітарної допомоги або не отримують жодної допомоги**, що вказує на те, що вони можуть мати однакові профілі. Дійсно, КІ у 5 населених пунктах повідомили, що не отримали допомоги в липні, а також, що в серпні отримали менше допомоги, ніж сусідні населені пункти. Так само КІ у 7 населених пунктах повідомили, що в липні отримали менше допомоги, ніж сусідні населені пункти, а в серпні не отримали жодної допомоги.

Географічні тенденції

За місцем розташування:

З 24 населених пунктів, які, за словами KI, отримують менше допомоги або не отримують її взагалі, 16 населених пунктів (67%) були розташовані у межах 30 км від лінії фронту/кордону з Росією. Ця частка є вищою, ніж у 59 населених пунктах, які, за словами KI, отримують менше допомоги: близько половини (56%) цих населених пунктів розташовані у межах 30 км від лінії фронту/кордону з Росією. Щодо «всіх інших населених пунктів»², 40% з них знаходились у межах 30 км від лінії фронту/кордону з Росією, що означає, що населені пункти, розташовані ближче до лінії фронту/кордону, частіше отримують менше допомоги або не отримують її взагалі, ймовірно, через суворі обмеження у доступі гуманітарних організацій до прифронтових територій.

Відповідно до розподілу по областях в Таблиці 1 Донецька і певною мірою Харківська та Сумська області мають найбільшу кількість населених пунктів, які отримують менше допомоги або не отримують її взагалі.

Ця проблема існує в усіх областях, крім Запорізької, де більшість KI в жодному з 24 досліджених населених пунктів не повідомляла про отримання меншого обсягу допомоги або про її відсутність. Зазначалося, що в Херсонській, Київській та Полтавській областях поширеність населених пунктів, які отримують менше допомоги або не отримують її взагалі, була меншою, що вказує на необхідність більшої уваги до Донецької, Харківської, Сумської та певною мірою Одеської областей.

За рівнем доступності:

Таблиця 2 містить дані про можливість доступу до населених пунктів, які отримують менше гуманітарної допомоги або не отримують її взагалі.

Хоча більшість населених пунктів, які отримують менше допомоги або не отримують її взагалі, за повідомленнями, були доступні для всіх суб'єктів гуманітарної діяльності, з 24 населених пунктів, які, за словами KI, не отримують допомоги, 11 також були недоступні для всіх гуманітарних організацій. Це, ймовірно, пояснює ненадання допомоги цим населеним пунктам, а також можливу необхідність зосередитися на наданні допомоги в 14 населених пунктах, доступних для всіх гуманітарних організацій, і в 1 населеному пункті, доступному лише для українських суб'єктів гуманітарної діяльності.

З 59 населених пунктів, які, за словами KI, отримують менше допомоги, ніж сусідні населені пункти, лише 3 населені пункти, за отриманими даними, були недоступні для всіх гуманітарних організацій, а рівень доступ до ще 21 населеного пункту різнився залежно від гуманітарної організації, яка надавала допомогу.

Таблиця 1: Кількість населених пунктів за зазначеним обсягом отриманої допомоги, за областями

	Населені пункти, які не отримують допомоги	Населені пункти, які отримують менше допомоги
Чернігівська (n=35)	0	6
Дніпропетровська (n=53)	0	5
Донецька (n=57)	7	17
Харківська (n=61)	5	9
Херсонська (n=23)	1	0
Київська (n=14)	1	1
Миколаївська (n=30)	2	4
Одеська (n=34)	2	7
Полтавська (n=10)	1	2
Сумська (n=54)	5	8
Запорізька (n=24)	0	0
Загалом (n=395)	24	59

Таблиця 2: Кількість населених пунктів за зазначеним обсягом отриманої допомоги, за рівнем доступу

	Населені пункти, які не отримують допомоги (n=24)	Населені пункти, які отримують менше допомоги (n=59)
Доступ мають усі організації	14	39
Лише окремі міжнародні та місцеві організації	0	10
Доступ мають лише українські організації	1	5
Доступ мають лише гуманітарні конвої	0	6
Доступ не має жодна гуманітарна організація	11	3

Відповідно до правил агрегації, кількість населених пунктів за рівнем доступу може бути більшою, ніж кількість населених пунктів за зазначеним обсягом отриманої допомоги (див. Додатки).

Найпоширеніші пріоритетні незадоволені потреби в населених пунктах, які отримують менше допомоги або не отримують її взагалі

Ключовим інформантам було запропоновано обрати до п'яти пріоритетних незадоволених потреб у своїй громаді. Відсутність згадок про певну потребу не обов'язково означає, що в населеному пункті такої потреби немає. Це може свідчити також про те, що вона є відносно менш нагальною.

Населені пункти, які не отримують допомоги (n=24)

63% — Відсутність продуктів харчування у достатній кількості або ж відповідної якості

42% — Відсутність доходу або грошей

42% — Відсутність достатньої кількості води для пиття

Населені пункти, які отримують менше допомоги, ніж сусідні населені пункти (n=59)

36% — Відсутність роботи або засобів до існування

27% — Відсутність житла з належними умовами

27% — Відсутність належного медичного обслуговування

Усі інші населені пункти² (n=312)

32% — Брак безпеки або захисту

29% — Відсутність доходу або грошей

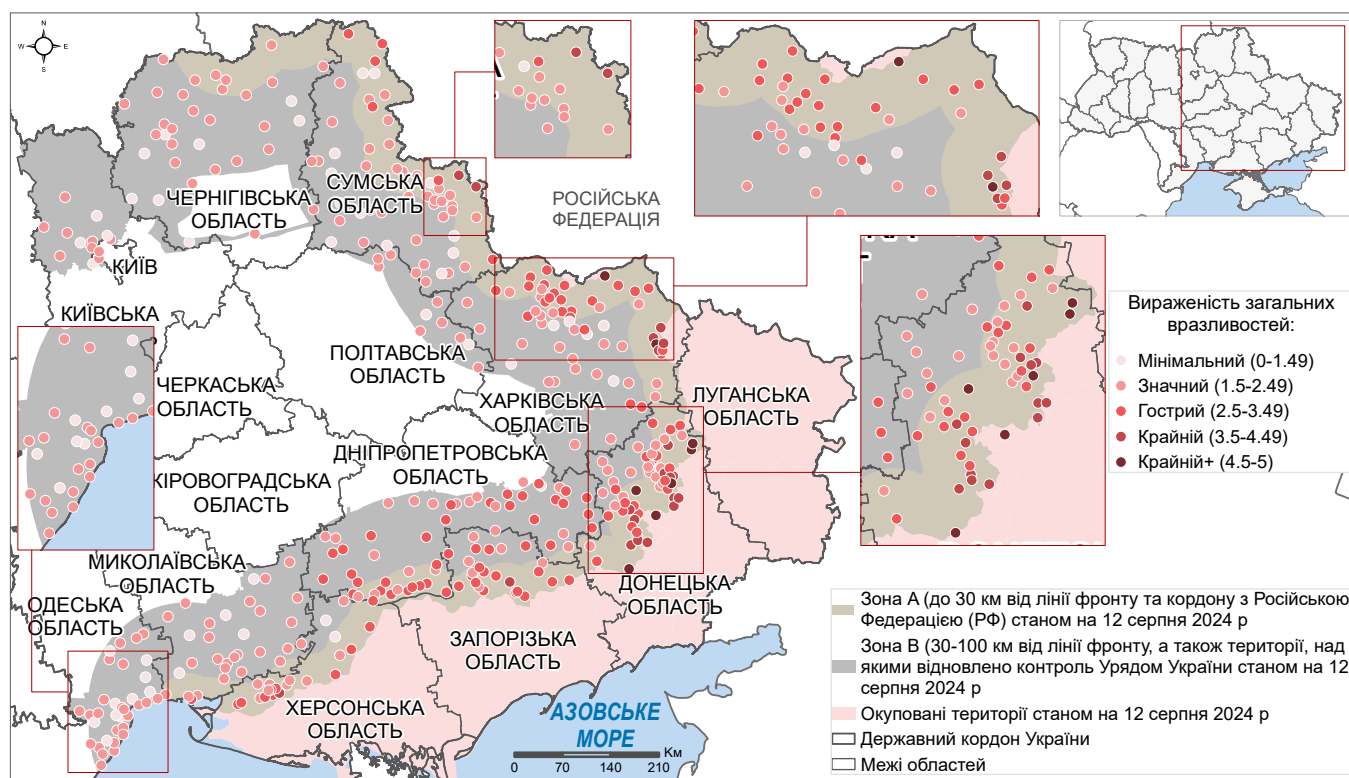
26% — Відсутність роботи або засобів до існування

В населених пунктах, які не отримують допомоги, частіше повідомлялось про пріоритетні незадоволені потреби, пов'язані з браком продуктів харчування чи питної води. Це свідчить про те, що в населених пунктах, які отримують допомогу, незадоволені потреби в продуктах харчування та питній воді були менш поширеними та/або задовольнялися за рахунок наданої допомоги (що також підтверджується в розділі «Підзвітність перед постраждалим населенням»).

Населені пункти, які отримують менше допомоги, ніж сусідні населені пункти, також були вразливими у контексті незадоволених потреб у секторі житла та охорони здоров'я, що свідчить про збереження секторальних потреб, попри надання гуманітарної допомоги.

Для всіх населених пунктів (незалежно від зазначеного обсягу отриманої допомоги) жителям було складно отримати достатньо фінансових ресурсів для задоволення своїх потреб. Про це свідчать дві найчастіше згадувані пріоритетні незадоволені потреби в усіх населених пунктах: відсутність роботи або засобів до існування та відсутність доходів або грошей.

Карта 3: Мультисекторальні бали ІВНП досліджених населених пунктів (серпень 2024 року)

РІВЕНЬ МУЛЬТИСЕКТОРАЛЬНИХ ПОТРЕБ

Індекс вразливості населеного пункту (ІВНП) МГС – це методика розрахунку на основі індикаторів МГС для визначення вираженості вразливості на рівні населеного пункту. Методика розрахунку ІВНП передбачає розрахунок окремих складених балів для кожного сектору з подальшим розрахунком міжсекторального складеного бала, що є кінцевим індексом вразливості населеного пункту. Більш детальна інформація про ІВНП представлена у додатках.

Поширеність та вираженість мультисекторальних потреб

Рисунок 2: Мультисекторальні бали ІВНП, за зазначеним обсягом отриманої допомоги (серпень 2024 р.)

Хоча поширеність мультисекторальних потреб (мультисекторальний бал ІВНП вище за мінімальний рівень) була досить схожа у населених пунктах, які не отримують допомогу (92%), населених пунктах, які отримують менше допомоги, ніж сусідні населені пункти, (88%) та всіх інших населених пунктах (87%), вираженість мультисекторальних потреб була значно вищою у населених пунктах, які не отримують допомогу.

Зазначалося, що 6 з 24 населених пунктів, які не отримують допомогу, мають **крайній+** рівень потреб проти 2 з 59 населених пунктів, які отримують менше допомоги, ніж сусідні населені пункти, та всіх інших населених пунктів, які не отримують жодної допомоги. **Крайній+** рівень потреб означає колапс у наданні базових послуг та/або абсолютну неспроможність задовольнити базові секторальні потреби у населеному пункті.

За умови наявності доступу до населених пунктів, які, за словами КІ, отримують менше допомоги або не отримують її взагалі, а також мають гострі або вищі рівні потреб за мультисекторальними балами ІВНП, ці населені пункти можуть розглядатися як пріоритетні у наданні допомоги (12 з 24 населених пунктів, які не отримують допомогу, та 27 з 59 населених пунктів, які отримують менше допомоги, ніж сусідні населені пункти).

Загалом порівняно з липнем 2024 року (див. [інформаційний бюлетень МГС за липень 2024 року](#)), кількість населених пунктів з мультисекторальними потребами дещо зросла (з 81% у липні до 87% у серпні 2024 року), що свідчить про погіршення спроможності жителів задовольняти базові потреби в різних секторах у населених пунктах в межах 100 км від лінії фронту або українсько-російського кордону.

Які секторальні показники вразливості (зазвичай) сприяють зростанню мультисекторального бала ІВНП? (серпень 2024)

Щоб зрозуміти, які секторальні показники вразливості зазвичай сприяли зростанню мультисекторального бала ІВНП, для кожного секторального балу у рамках МГС розглядається частка населених пунктів зі **значним** або вищим за значний рівнем потреб. Чим вища частка населених пунктів з більшою вираженістю потреб (**крайній+**; **крайній** рівні), тим більша ймовірність того, що цей секторальний бал призведе до зростання мультисекторального бала ІВНП. У Таблиці 3 наведено секторальні бали, які мають найбільшу частку населених пунктів із балом секторальної вразливості вище за **значний**.

Таблиця 3: Частка населених пунктів, за балами секторальної вразливості

	Значний	Гострий	Крайній	Крайній+
Освіта	8%	6%	16%	0%
ПБЗІ	24%	28%	4%	2%
Охорона здоров'я	21%	16%	12%	4%
Захист	13%	2%	66%	5%
Житло і НПТ	27%	24%	8%	3%
ВСГ	50%	10%	2%	3%

Бали вразливості у секторі захисту зазвичай були набагато вищими, ніж в інших секторах (71% населених пунктів мали **крайній** або **крайній+** бали вразливості), що зазвичай призводить до підвищення мультисекторального бала ІВНП. Водночас лише у секторі освіти більшість населених пунктів мала **мінімальний** рівень секторальної вразливості, що зазвичай знижує мультисекторальний бал. Це відповідає попереднім висновкам (див. [інформаційний бюлетень МГП за липень 2024 року](#)).

Рівень секторальних потреб

Поширеність секторальних потреб

Рисунок 3: Частка населених пунктів з секторальними потребами (бал секторальної вразливості вище за мінімальний)

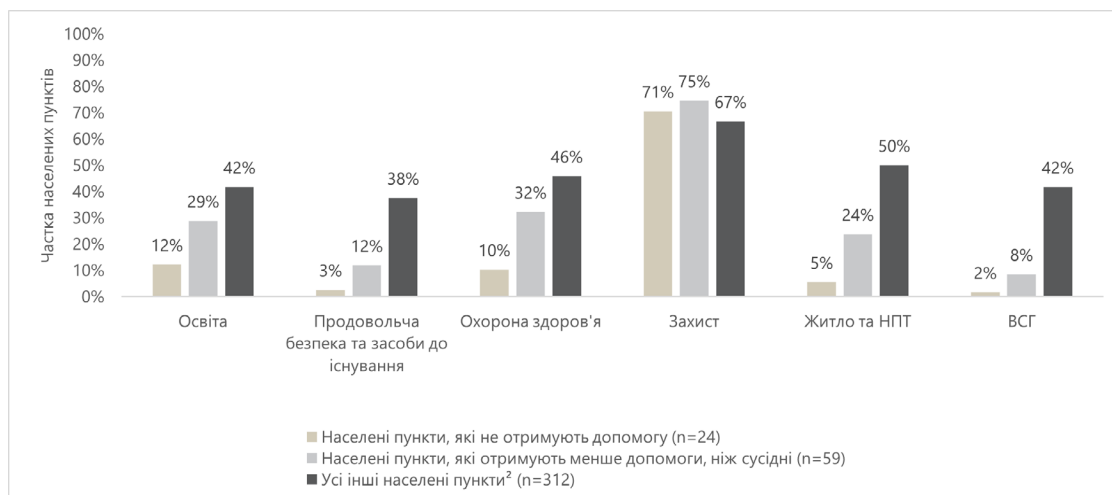

Щодо поширеності секторальних потреб (бал секторальної вразливості вище за мінімальний), лише у секторі захисту поширеність потреб була однаковою в різних населених пунктах незалежно від обсягу отриманої допомоги. Поширеність інших секторальних потреб була систематично вищою у населених пунктах, які не отримують допомоги (крім сектора охорони здоров'я), з найбільшою різницею поширеності у секторі продовольчої безпеки і засобів до існування (ПБЗІ). Це підтверджує попередні висновки про те, що незадоволені потреби в продуктах харчування були вищими в цих населених пунктах через відсутність продовольчої допомоги. Так само поширеність секторальних потреб у населених пунктах, які отримують менше допомоги, ніж сусідні населені пункти, була більшою в усіх секторах порівняно зі всіма іншими населеними пунктами.

Оскільки дані МГС не дозволяють зробити висновок про причинно-наслідковий зв'язок, це свідчить про те, що або: (1) надана допомога була ефективною та дозволила зменшити секторальні потреби; та/або (2) допомога надається населеним пунктам з менш вираженими секторальними потребами.

Вираженість секторальних потреб

Рисунок 4: Частка населених пунктів з **крайніми** чи **крайніми+** секторальними балами вразливості

Вища вразливість населених пунктів, які отримують меншу допомогу або не отримують її взагалі, також позначається на вираженості секторальних потреб (бали секторальної вразливості **крайнього** та **крайнього+** рівня).

Дійсно, за винятком сектору захисту, частка населених пунктів з балами секторальної вразливості **крайнього** або **крайнього+** рівня була значно вищою у населених пунктах, які не отримували допомоги (особливо для секторів ПБЗІ, житла і НПТ та БСГ), порівняно з населеними пунктами, які отримували менше допомоги, ніж сусідні населені пункти, де в свою чергу частка також була вищою, ніж у всіх інших населених пунктах. Це може свідчити про те, що навіть допомога в недостатньому обсязі може пом'якшити рівень вираженості певних секторальних потреб. Про це свідчить менша вираженість потреб в категорії «всі інші населені пункти» порівняно з іншими категоріями, а також менша вираженість потреб в населених пунктах, які отримують менше допомоги, ніж сусідні населені пункти, порівняно з населеними пунктами, які не отримують жодної допомоги.

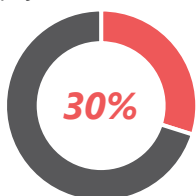
Ефективність отриманої допомоги

З огляду на те, що попередні результати свідчать про нижчий рівень потреб у населених пунктах, які отримують допомогу, необхідно оцінити **актуальність та ефективність цієї допомоги, перш ніж зробити висновок про існування зв'язку між отриманням такого ж обсягу допомоги, як і в сусідніх населених пунктах, та нижчими рівнями потреб**. Для цього слід розглянути тип отриманої допомоги в усіх населених пунктах, в яких повідомлялося про отримання допомоги, а також як часто гуманітарна допомога відповідала зазначеним проблемам (актуальність) і як часто залишаються незадоволеними потреби, пов'язані з типом отриманої допомоги (ефективність). **Згідно з МГС, проблеми визначаються як труднощі з доступом до певних секторальних потреб (незалежно від того, чи призводить це до виникнення незадоволених секторальних потреб).** Щодо **пріоритетних незадоволених потреб**, КІ мали **обрати до п'яти критичних незадоволених потреб, які вже негативно вплинули на здатність жителів задовольняти свої секторальні потреби**. Відсутність згадок про конкретну пріоритетну незадоволену потребу не обов'язково означає, що в населеному пункті немає такої потреби; це може означати, що вона менш нагальна порівняно з іншими потребами.

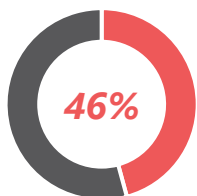
Актуальність, ефективність та можливі недоліки наданої допомоги

1. Продовольча допомога:

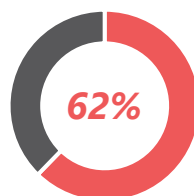
% населених пунктів, які висловили занепокоєння щодо продуктів харчування (118/395)

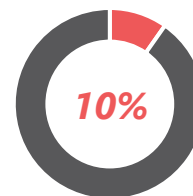
З яких: отримали продукти харчування/ набори (54/118)

% населених пунктів, які отримали продукти харчування/ набори (246/395)

З яких: все ще зазначають, що продовольча безпека є пріоритетною незадоволеною потребою (24/246)

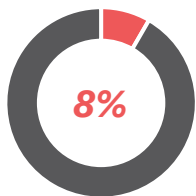

Приблизно в третині населених пунктів КІ висловили занепокоєння щодо забезпечення продуктами харчування. Майже в половині цих населених пунктів КІ також повідомили про отримання продуктових наборів, що свідчить про те, що **продовольча допомога надається практично в більшості населених пунктів, в яких повідомляється про проблеми з забезпеченням продуктами харчування**.

Щодо ефективності допомоги для задоволення продовольчих потреб, у 62% населених пунктів, де КІ повідомили про отримання продуктових наборів, лише 10% також вказали, що продукти харчування є пріоритетною незадоволеною потребою, що свідчить про **актуальність та достатній обсяг наданої допомоги для задоволення потреб в продуктах харчування більшості жителів цих населених пунктів**.

2. Забезпечення питною водою:

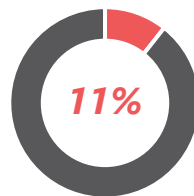
% населених пунктів, які висловили занепокоєння щодо питної води (33/395)

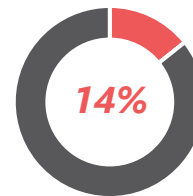
З яких: отримали питну воду в якості допомоги (5/33)

% населених пунктів, які отримали питну воду в якості допомоги (42/395)

З яких: все ще зазначають, що питна вода є пріоритетною незадоволеною потребою (6/42)

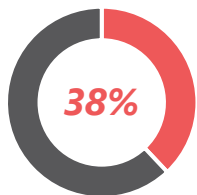

Хоча **поширеність населених пунктів, де КІ повідомляли про потреби в питній воді, була дуже низькою** (менше 1/10), лише у 5 з цих 33 населених пунктів було зафіксовано надання питної води у якості допомоги. **Це може свідчити про прогалини в забезпеченні питною водою населених пунктів, в яких КІ зазначали такі проблеми**.

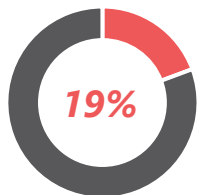
Щодо ефективності надання допомоги у формі питної води: з 42 населених пунктів (11%), де КІ повідомили про отримання питної води як допомоги, лише у 6 населених пунктах (14%) потреба у питній воді досі залишалася незадоволеною та пріоритетною. Це свідчить про **достатній обсяг та актуальність допомоги у забезпеченні питною водою для задоволення потреб більшості жителів цих населених пунктів**.

3. Допомога в секторі житла:

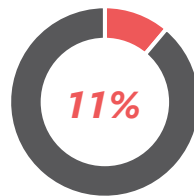
% населених пунктів,
які висловили
занепокоєння щодо
житла (150/395)

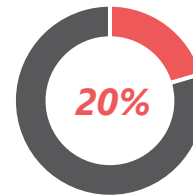
З яких: отримали
матеріали для
ремонту житла
(29/150)

% населених пунктів,
які отримали
матеріали для
ремонту житла
(44/395)

З яких: все ще
зазначають, що житло
є пріоритетною
незадоволеною
потребою (9/44)

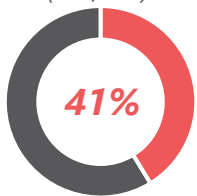

Поширеність населених пунктів, в яких КІ вказали на проблеми у доступі до житла, була відносно високою (більш ніж третина досліджених населених пунктів). Крім того, лише у 19% з цих 150 населених пунктів КІ також повідомили про отримання матеріалів для ремонту житла. Хоча матеріали для ремонту житла є вузькопрофільною допомогою, це може свідчити про прогалини в наданні допомоги, пов'язаної з некапітальним ремонтом житла, оскільки 4 з 5 населених пунктів, де КІ повідомили про проблеми з доступом до житла, не отримували такі матеріали.

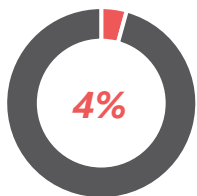
З 11% досліджених населених пунктів, де КІ підтвердили отримання матеріалів для ремонту житла, в кожному п'ятому населеному пункті КІ все ще визначали відсутність доступу до житлових приміщень з належними умовами пріоритетною незадоволеною потребою. Це може свідчити про те, що хоча допомога, пов'язана з некапітальним ремонтом житла, загалом була актуальною та надавалась в достатньому обсязі для задоволення більшості потреб у населеному пункті, у 20% населених пунктів її обсяг був недостатнім та/або вона була недостатньо актуальною для охоплення всіх незадоволених потреб у секторі житла. А отже, може бути необхідна подальша підтримка.

4. Допомога у секторі охорони здоров'я:

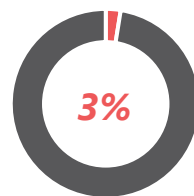
% населених пунктів,
які висловили
занепокоєння щодо
охорони здоров'я
(163/395)

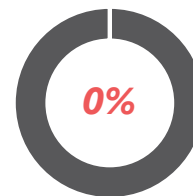
З яких: отримали
медичну допомогу
(7/163)

% населених пунктів,
які отримали
медичну допомогу
(10/395)

З яких: все ще
зазначають, що охорона
здоров'я є пріоритетною
незадоволеною
потребою (0/10)

Доступ до медичної допомоги залишається однією з найбільш поширених проблем (про це повідомили КІ у 41% досліджених населених пунктів). Попри високу поширеність цієї проблеми, лише у 7 зі 163 населених пунктів (4%), в яких це зазначалося, також повідомили про отримання медичної допомоги безпосередньо від партнерських організацій. Це, ймовірно, пов'язано з тим, що гуманітарні організації рідко безпосередньо надають медичну допомогу (а отже, КІ недостатньо обізнані про цю підтримку). Втім, це також може свідчити про прогалини в наданні допомоги в секторі охорони здоров'я.

Цю прогалину було виявлено попри те, що, згідно з отриманими даними, **допомога у сфері охорони здоров'я була дуже ефективною у задоволенні відповідних потреб**: у 10 населених пунктах, де КІ повідомили про отримання медичної допомоги, в жодному з них КІ не вказали, що медична допомога є пріоритетною незадоволеною потребою, тобто наданої допомоги було достатньо для охоплення всіх незадоволених потреб, пов'язаних з охороною здоров'я в населеному пункті.

Кінцеві примітки

1 До населених пунктів, які, за словами KI, не отримували допомогу протягом 30 днів до збору даних, відносяться Нью-Йорк, Новгородівка, Очеретине, Предтечине, Скороходове, Торецьк, Званівка (Донецька область); Куп'янськ, Куп'янськ-Вузловий, Рогань, Руська Лозова, Вовчанськ (Харківська область); Антонівка (Херсонська область); Пісківка (Київська область); Березенка, Веселинове (Миколаївська область); Молога, Великий Буялик (Одеська область); Шахове (Полтавська область); Краснопілля, Недригайлів, Річки, Велика Чернечина, Верхня Сироватка (Сумська область).

Перелік населених пунктів, які, за словами KI, отримують менше допомоги, ніж сусідні населені пункти, може бути наданий Ініціативою REACH у двосторонньому порядку за запитом.

2 До категорії «усі інші населені пункти» належать населені пункти, які, за словами KI, отримують допомогу у тому ж або більшому обсязі, ніж сусідні населені пункти, не отримують жодної допомоги і не потребують її, або ж про які немає відповідних даних.

3 До населених пунктів, які, за словами KI, не отримували гуманітарної допомоги у липні та серпні 2024 року, відносяться Предтечине та Очеретине (Донецька область); Пісківка (Київська область); Березанка (Миколаївська область); та Річки і Велика Чернечина (Сумська область).

4 До населених пунктів, які, за словами KI, не отримували гуманітарної допомоги та були недоступними для гуманітарних організацій, відносяться Нью-Йорк, Новгородівка, Очеретине, Предтечине, Шахове, Торецьк, Званівка (Донецька область); Куп'янськ, Куп'янськ-Вузловий і Вовчанськ (Харківська область) та Антонівка (Херсонська область).

Контактна інформація:

Додаткові запити на отримання звітів Ініціативи REACH з обмеженим доступом (Оперативні оцінки потреб) та детальної інформації (у тому числі щодо інших індикаторів МГС і аналіз на рівні населеного пункту) просимо надсилати на електронну адресу: maxence.martin@impact-initiatives.org.

ПРО REACH

Ініціатива REACH сприяє розробці інформаційних інструментів та продуктів, які підвищують спроможність суб'єктів гуманітарної діяльності ухвалювати рішення на основі фактичних даних у контекстах надзвичайних ситуацій, відновлення та розвитку. Методології, які використовуює REACH, охоплюють збір первинних даних і глибинний аналіз, а вся діяльність здійснюється через механізми міжвідомчої координації гуманітарної допомоги. REACH – це спільна ініціатива організацій IMPACT Initiatives, ACTED і Навчального та науково-дослідного інституту – Програми ООН з використання супутникової інформації в оперативних цілях (UNITAR-UNOSAT).

Огляд методології МГС

Збір даних на підконтрольних Уряду України територіях проводився у серпні 2024 року (Раунд 18) за допомогою телефонних інтерв'ю з ключовими інформантами (КІ) громад, а саме представниками місцевої влади, місцевими неурядовими організаціями (НУО) та окремими групами населення (літні люди, люди з інвалідністю, діти, жінки, внутрішньо переміщені особи (ВПО), люди, які повернулися, тощо). Було досліджено 395 населених пунктів, розділених на 2 географічні зони:

- **Зона А:** території у межах до 30 км від лінії фронту на момент формування вибірки, за даними системи онлайн-карт LiveUA, та державного кордону з Російською Федерацією.
- **Зона В:** території у межах 30-100 км від лінії фронту на момент формування вибірки, за даними системи онлайн-карт LiveUA, території, над якими відновлено контроль Урядом України, та райони, 50% території яких знаходиться у межах згаданих територій.

З метою забезпечення широкого охоплення прифронтових населених пунктів та територій з наявністю цілого комплексу потреб, фахівці REACH застосовували наступний алгоритм формування вибірки:

Зона А:

- Усі адміністративні центри (у тому числі центри громад, районні та обласні центри).
- Усі населені пункти з кількістю жителів понад 1 000 осіб станом на травень 2024 року (МОМ, Моніторинг мобільності на лінії зіткнення, травень 2024 року).
- У разі відсутності актуальної інформації щодо кількості населення усі населені пункти з кількістю жителів понад 2 500 осіб станом до лютого 2022 року.

Зона В:

- Усі адміністративні центри (у тому числі центри громад, районні та обласні центри) з кількістю населення понад 1 000 осіб станом до

лютого 2022 року.

З метою урахування ймовірної більшої варіативності у потребах у населених пунктах з більшою чисельністю населення, кількість КІ на населений пункт відрізнялася для наступних **3 категорій**:

- **3 КІ** у кожному обраному населеному пункті з кількістю населення від 1 000 до 9 999 осіб*;
- **5 КІ** у кожному обраному населеному пункті з кількістю населення від 10 000 – 99 999 осіб*;
- **7 КІ** у кожному обраному населеному пункті з кількістю населення понад 100 000 осіб*.

* Кількість населення до початку повномасштабної війни у лютому 2022 році.

Усі відповіді КІ з одного і того ж населеного пункту було узагальнено з метою розрахунку єдиного показника по кожній змінній по кожному населеному пункту. У **Плані агрегування даних** було використано **усереднений підхід** до агрегування відповідей населених пунктів з використанням шкали вираженості у питаннях **з одним варіантом відповіді**. У випадку питань **з кількома варіантами відповідей** застосовувалося правило відбору всіх відповідей, які були надані принаймні 1 з 3 респондентів, 2 з 5 респондентів та 3 із 7 респондентів у населених пунктах з відповідних вищезгаданих категорій.

Статистичні дані, наведені у цьому звіті, **не можуть бути екстрапольовані на частку (%) населення, і тому їх слід розглядати як індикативні**, а не репрезентативні. Враховуючи невеликий та нерепрезентативний характер вибірки, отримані результати дають лише орієнтовне розуміння ситуації на досліджених територіях.

Методика розрахунку індексу вразливості населеного пункту (ІВНП)

Фахівці REACH в Україні розробили дану методику розрахунку на основі індикаторів МГС, щоб визначити вираженість вразливості на рівні населеного пункту. Дані, використані у розрахунках балів ІВНП, були надані КІ щодо ситуації у всьому населеному пункті, а тому не включають дані та можливі нюанси у становищі окремих домогосподарств. Беручи до уваги різні підходи, застосовані індикатори та цілі, дану методику розрахунку не слід розглядати як порівнювану з іншими подібними методиками, у тому числі з інших досліджень REACH.

Методика розрахунку ІВНП передбачає розрахунок окремих складених балів для кожного сектору з подальшим розрахунком міжсекторального складеного бала, що є кінцевим індексом вразливості населеного пункту. **У Раунді 17 відбулася актуалізація методики розрахунку на базі попередніх аналізів ІВНП та консультацій з партнерськими організаціями, тому порівняння балів ІВНП з попередніх раундів з балами Раунду 17 і наступних раундів є неможливим.**

Методика розрахунку базується на індикаторах МГС по 6 секторах, таких як продовольча безпека та засоби до існування, житло і непродовольчі товари (НПТ), вода, санітарія та гігієна (ВСГ), охорона здоров'я, захист і освіта. Вибір індикаторів, використаних для обчислення секторальних балів, залежав від зібраної через них інформації щодо доступу населення до основних послуг та предметів першої необхідності. Індикатори, які не було враховано у балах, тим не менше будуть використовуватися як частина аналізу та звітності з метою надання комплексного огляду ситуації у досліджених населених пунктах.

Термін «вираженість» позначає інтенсивність вразливостей у населеному пункті за шкалою від 1 (мінімальний/ нульовий) до 4+ (крайній рівень або ризик катастрофічного/секторального колапсу). Секторальна вразливість визначається за наступними рівнями:

- **нульовий/мінімальний:** базові секторальні потреби задовольняються у населеному пункті;
- **значний:** обмежена спроможність задовольнити базові секторальні потреби у населеному пункті;
- **гострий:** помірна неспроможність задовольнити базові секторальні потреби у населеному пункті;
- **крайній:** крайня неспроможність задовольнити базові секторальні потреби у населеному пункті;
- **крайній+:** колапс у наданні базових послуг та/або абсолютна неспроможність задовольнити базові секторальні потреби у населеному

пункті.

Секторальні бали вразливості було розраховано за принципом максимуму, а саме кінцевий секторальний бал вразливості визначався за найвищим балом будь-якої складової індикатора, включеного до обчислень секторального балу. Окремі складові індикатора набували значення від 1 (мінімальний) до 4+ (крайній+) на основі агрегованих відповідей для кожного індикатора, наданих ключовими інформантами у населеному пункті. Секторальні бали вразливості розраховуються на основі секторальних індикаторів, включених у методику розрахунку, інформацію про яку наведено у Додатку. Якщо індикатор не може мати значення від 1 до 4+, то він стандартно набуває значення 1 (мінімальний).

Що стосується мультисекторального балу ІВНП, секторальні бали було розраховано за середньоарифметичним (середнім) значенням балів та у разі наявності десятих 0,5 або більше округлено до відповідного значення шкали (1-4+, від мінімального до крайнього+).

Більш детальна інформація про методику розрахунку наведена у Додатку.

Через індикативний характер даних, використаних у процесі розрахунків, отримані бали не можуть вважатися репрезентативними для умов у межах населених пунктів і лише орієнтовно окреслюють гуманітарну ситуацію.

Застереження: враховуючи внесення коригувань у методику розрахунку ІВНП для Раунду 17 (липень 2024 р.) з метою забезпечення точності даних, фахівці Ініціативи REACH наголошують на непорівнюваності як секторальних балів вразливості, так і мультисекторальних балів ІВНП Раундів 8-16 та наступних раундів, починаючи з 17-го.

Основні відмінності між попередньою методикою розрахунку ІВНП (Раунди 8-16) та поточною методикою розрахунку ІВНП стосуються наступного:

- **Секторальні бали вразливості:** після оновлення опитувальника МГС у Раунді 17 було переглянуто складені індикатори в усіх секторах. Фахівці з МГС також переглянули бали вираженості потреб (1-5) у варіантах відповідей для кожного індикатора. Слід зазначити, що тепер всі сектори мають лише один індикатор з крайнім+ балом, що відповідає найгіршому можливому секторальному рівню.
- **Правило агрегації:** секторальні бали вразливості тепер розраховуються за правилом агрегації максимальних показників замість середніх (відповідно до підходу, який використовується фахівцями REACH для розрахунку MSNI). Дійсно, при використанні попередньої методики розрахунку у рамках МГС було помічено, що застосування правила агрегування середніх показників призводить до заниження рівня секторальних потреб у секторах з більш ніж двома складеними індикаторами, оскільки некритичні індикатори зменшували бал секторальної вразливості. Таким чином, наразі бали секторальної вразливості більш точно відображають секторальні потреби більшості жителів населеного пункту.

ДОДАТОК 1: Секторальні індикатори, включені у розрахунок

Сектор	Індикатор
Продовольча безпека та засоби до існування	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до достатньої кількості продуктів харчування протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до ринків з метою придбання товарів, протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за основними перешкодами для людей у доступі до ринків протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за основними перешкодами у доступі до продуктів харчування протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до готівкових коштів, банкоматів та банківських послуг протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за використаними стратегіями подолання труднощів з метою задоволення основних потреб протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до безпечного житла з належними умовами протягом 30 днів до збору даних
Житло та продовольчі товари	% населених пунктів, за основними перешкодами для людей у доступі до безпечного житла з належними умовами протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за основними перешкодами для ВПО у доступі до безпечного житла з належними умовами протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за основними джерелами енергії, якими користувалася більшість людей для опалення свого житла взимку
	% населених пунктів, за основними перешкодами, з якими стикалися люди у доступі до опалення свого житла взимку
	% населених пунктів, за часткою житлового фонду, пошкодженого протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за БІЛЬШІСТЮ людей, які мали доступ до непродовольчих товарів (НПТ) протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до медичного обслуговування протягом 30 днів до збору даних

Сектор	Індикатор
Охорона здоров'я	% населених пунктів, за основними перешкодами, з якими стикалися люди у доступі до медичного обслуговування протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за видами медичних послуг/закладів, до яких люди не могли отримати доступ протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у ліках протягом 30 днів до збору даних
Захист	% населених пунктів, за основними проблемами з безпекою і захистом, з якими стикалися люди протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за ступенем обмежень на в'їзд або виїзд з населеного пункту
Освіта	% населених пунктів, за кількістю дітей, які не мали змоги відвідувати навчальний заклад
	% населених пунктів, за формою навчання % населених пунктів, за типом об'єктів критичної інфраструктури, пошкоджених протягом 30 днів до збору даних
ВСГ	% населених пунктів, за частотою перебоїв з водопостачанням протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до питної води протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до технічної води протягом 30 днів до збору даних
	% населених пунктів, за рівнем потреби у доступі до обладнаних санвузлів протягом 30 днів до збору даних